

være mere end en Vejledning med Hensyn til, hvilken Skolevej man med Rimelighed kan forlange, at et Barn skal gaa, men har slet ikke kunnet overholdes; for Tiden er 2—2½ à 3 km ikke anset for en urimelig Skolevej for Børn paa Landet; ja, man kender fra fjerntliggende Bebyggelser meget længere Skoleveje.

I det hele kan man sikkert ogsaa sige, at en Skolevej paa 3 à 4 km ikke er til Skade for et sundt Barn — maaske naar de mindste undtages — men det maa jo ikke overses, at denne Vej skal tilbagelægges ikke alene paa sollyse Sommermorgener, men ogsaa i Regn og Blæst og i Vintermorgeners Surhed og Mørke.

Man har derfor i nærværende Paragraf foreslaaet, at Skolevejen for Grundskolebørnene som Regel ikke maa være over 2½ km, for Mellemskolebørnene ikke over 3½ km. Naar man har sat en længere Vej for disse sidste, er det, fordi man overhovedet ikke vil kunne tænke sig en Centralskole eller Skoleforbundsskole, uden at der for en Del af Børnene kan blive ret lange Afstande at tilbagelægge. Bliver disse Afstande for lange, ønsker man at henvise til, at man ved at tage Ruteautomobilerne i Brug kan skabe Mulighed for at samle selv Børn langvejs fra i saadanne Central-skoler. Paa enkelte Steder er denne Ordning allerede indført, og man finder det naturligt, at man i større Omfang, paa Steder hvor det med Rimelighed kan ske, søger gennemført en saadan Skolebørnsbefordring. Børnene fra det fjernere Distrikt maa da samles paa et bestemt Sted paa Ruteautomobilets Vej og der tages op for at befordres til Skolen, ligesom der paa samme Maade maa sørges for deres Befordring tilbage.

Til § 38.

For Udflyttere og andre enligt boende, Fyrmestre o. lign., kan det ofte være meget vanskeligt at faa deres Børn i den offentlige Skole, da denne ligger saa langt borte, at man ikke med Rimelighed kan henvise Børnene dertil. For saa vidt de paagældende Forældre ikke har Evne til at sørge for Børnenes Oplærelse, har disse efter Grundlovens § 83 Ret til fri Undervisning i Folkeskolen, og det paahviler derfor Kommunen at drage Omsorg for Børnenes forvarlige Undervisning, selv om disse ikke med Rimelighed kan henvises til bestaaende Skoler i Kommunen. Undertiden vil de paagældende Børn have nærmere til en Skole i en Nabokommune, og det foreslaas her, at denne i saa Fald skal modtage

Børnene i sin Skole, for saa vidt der er Plads til dem, mod at modtage en Afgift af Barnets Hjemstedskommune, svarende til Skolekommunens gennemsnitlige Udgift pr. Barn.

Kan en saadan Ordning ikke træffes, bliver der næppe anden Udvej end enten at holde Huslærer til Børnene eller at indlogere dem paa det Sted, hvor Kommunens egen Skole ligger; hvilken Ordning der i saa Henseende skal træffes, maa Kommunalbestyrelsen efter Forhandling med Forældrene afgøre. Da en saadan Ordning kan blive forholdsvis kostbar, foreslaas det, at Skolefonden skal bidrage med 1/3 til de dertil medgaaende Udgifter.

Til § 39.

Ved Skoleloven af 29. Marts 1904 § 29 er det fastsat, at der helt eller delvis kan indføres Købstadskoleordning ved en Landsbyskole, hvis Børnetal og Lærertal gør en saadan Ordning naturlig. At Skolen blev købstadskoleordnet betød, at den skulde ledes af en Overlærer, at Lærerne skulde lønnes som Købstadslærere, og at Undervisningens Omfang og Timetallet skulde rette sig efter Købstadskolens Regler.

I sidstnævnte Henseende vil der ikke efter nærværende Lov være Brug for Købstadskoleordningen, da Reglerne om Timetal og Undervisning er de samme for By som for Land, derimod kan der meget vel være Grund til ved en stor Landsbyskole at ansætte en Overlærer som Leder og at lønne Lærerne efter Lønningsreglerne for Købstadslærerne. Nærværende Paragraf giver Hjemmel hertil, idet det foreslaas, at saadan Købstadskoleordning skal kunne indføres ved Mellemskolen alene.

Da det er nødvendigt, at der ved en Eksamensskole er en Leder, der har Ansvaret for Undervisningen i dens Helhed, og hvem Eksamensretten kan tillægges, maa en Eksamensskole altid have en Overlærer, og altsaa være købstadskoleordnet. Det er derfor i § 3 foreslaaet, at en Mellemskole kun kan deles i en eksamensfri Mellemskole og en Mellemskole, der giver Undervisning efter Lov af 24. April 1903, naar den dels er 4-klasset og dels ledes af en Overlærer; kun til en saadan Mellemskole kan dernæst Realklasse og Gymnasium knyttes.

Hvis en Skole paa Landet derfor skal indrettes saaledes, at der ved den kan tages Mellemskoleeksamen og Realeksamen eller Studentereksamen, maa Skolen gøres købstadskoleordnet og altsaa opfylde Betingelserne for at blive dette.